

مقدمه

به دلیل اهمیت فعالیت‌های نفت، گاز و پتروشیمی در اقتصاد ایران، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل‌های معدن و صنعت منظور نشده و یک فصل مستقل در این سالنامه به آن اختصاص داده شده است.

با استخراج نفت و گاز از اولین چاه نفت در مسجد سلیمان، در سال ۱۲۸۷ شمسی (۱۹۰۸ میلادی)، فعالیت صنعت نفت در ایران آغاز شد و آمارهای مربوط به آن نیز از زمان مذکور گردآوری شده است. پس از ملی شدن صنعت نفت در اسفند ۱۳۲۹، شرکت ملی نفت ایران آمارهای وسیع‌تری را منتشر کرده است. در اولین سالنامه آماری کشور، آمارهای مربوط به سال ۱۳۳۴ شمسی (۱۹۵۵ میلادی) درج شده است. شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه تهران در سال ۱۳۰۷ همزمان با تشکیل شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران، در تهران تأسیس شد و در زمینه نگهداری، توزیع و فروش فراورده‌های نفتی فعالیت داشته است.

پس از تأسیس شرکت ملی گاز ایران در اسفند ۱۳۴۴ و شرکت ملی گاز مایع ایران در سال ۱۳۶۶، این دو شرکت نیز به ترتیب آمارهایی در زمینه گاز طبیعی (LNG) و گاز مایع (LPG) گردآوری و ارائه کرده‌اند.

اطلاعات آماری ارائه شده در این فصل، از شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه تهران و شرکت گاز استان تهران دریافت شده است.

تعاریف مفاهیم

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوخت‌های عمده کشتیها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه‌های برق به شمار می‌رود.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۶ بیشترین میزان مصرف فرآورده های نفتی در استان مربوط به محصول بنزین به میزان ۵۷۱۵ هزار مترمکعب می باشد که ۶۴/۶ درصد از مصرف کل مواد سوختی را شامل می شود. پس از بنزین، نفت گاز با حدود ۲۳۵۰ هزار مترمکعب (۲۶/۵ درصد) بیشترین میزان مصرف را دارا بوده است.

قابل ذکر است در پایان سال ۱۳۹۶، همه ۴۴ شهر موجود در استان تهران گازرسانی شده است، همچنین میزان مصرف گاز طبیعی در استان ۲۲۲۶۵ میلیون متر مکعب بوده است که نسبت به سال قبل ۰/۰۵ درصد افزایش یافته است.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می شود انشعاب اطلاق میگردد.

مصرف کننده گاز: به مشترکینی اطلاق می گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه اندازی شده باشد.